

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: RASPRAVE O JEZIKU U BIH

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IX	obavezni	1	1	4,5	

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Ukazati na potrebu jednakog znanstvenog tretiranja terminološke nominacije u svim skupinama stanovništva u Bosni i Hercegovini. Pokušati napraviti razliku između sociolingvističkih studija i studija iz oblasti aplikativne jezičke politike. Upoznati studente sa raspravama o jeziku u osmanskim i austrougarskim periodima, ali i sa problemom nominacije jezika u periodu uoči rata, ratnom i u postejdonskom periodu do danas. Skrenuti pažnju na neke specifične probleme koji se odnose na nominaciju i na svakodnevnu upotrebu jezika u spomenutim periodima. Osvrnuti se na Bečki dogovor i neke bitne odrednice koje se odnose na jezik u kontekstu šire bh. jezičke situacije.
Kompetencije (Ishodi učenja)	• Ovladavanje znanjem o nominaciji jezika koja se predstavlja kao primarni društveni problem, kao problem „identiteta i posebnosti određenog naroda“ • Stjecanje znanja o počecima nominacije, standardizacije i kodifikacije jezika • Osposobljavanje studenata za kritičko mišljenje/promišljanje o savremenom društvu, jeziku, politici, te za sistemsko izlaganje, argumentiranje i preispitivanje sadržaja

Program predmeta:

1. Historijska proučavanja jezika i jezička politika kroz historiju
2. Važnost rasprava o jeziku
3. Nominacija jezika kao društveni problem
4. Rasprave o jeziku na granici struke i politike
5. Jezik u Bosni prije tanzimatskih reformi
6. Jezik u Bosni od 1850. do 1878. godine
7. Rasprave o jeziku u Bosni i Hercegovini do aneksije
8. Historijske okolnosti od okupacije do aneksije
9. Borba za srpski jezik kroz listove u BiH
10. Borba za hrvatski jezik kroz listove u BiH
11. Borba za bosanski jezik kroz listove u BiH
12. Opći rezultat istraživanja fenomena rasprava o jeziku
13. Socijalističko doba sa svojim etapama
14. Savremeno doba – uoči rata, ratni period (1990-1995)
15. Postdejtonsko doba do danas

Izvođenje nastave: vježbe, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova

Literatura

1. Arhivska građa u Arhivu BiH (za spomenute periode)
2. *Bibliografija književnih priloga u listovima i časopisima Bosne i Hercegovine 1850-1918*, (ur. grupa autora), I-IV (1991), Institut za književnost, Sarajevo
3. Periodika iz 19/20. stoljeća
4. *Salname-i Vilajet-i Bosna* za period od 1866. do 1877. godine
5. Nakaš, L. (2005) „Kulturne prilike Bošnjaka u osmanskim periodima“, *Jezik u Bosni i Hercegovini*, Institut za jezik u Sarajevu i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije u Oslu, Sarajevo
6. Ništović, H. (2002) *Karakteristike rasprava o bosanskom jeziku u časopisu Bošnjak* (magstarski rad u rukopisu), Filozofski fakultet, Sarajevo
7. Okuka, M. (1999) *Gramatike i nacionalna ideologija*, Srpski jezik, 4/1-2
8. Solak, E. (2014) *Rasprave o jeziku u Bosni i Hercegovini od 1850. do 1914. godine*, Institut za jezik, Sarajevo
9. Šator, M. (2004) *Jezik u BiH do 1914*, Fakultet humanističkih nauka, Mostar
10. Vajzović, H. (2008) *Jezik i nacionalni identiteti: sociolingvističke teme*, Fakultet političkih nauka, Sarajevo

Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.